

รายงานข้อเสนอการปฏิรูประบบการสื่อสารเพื่อประชาชน ระยะที่ ๑ ระดับหลักการและสาระสำคัญ

เสนอโดย

คณะกรรมการการปฏิรูปการสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ
สภาปฏิรูปแห่งชาติ

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘

วิสัยทัศน์การปฏิรูป

พันธกิจ

กรอบความคิดรวบยอด

Conceptual design

วิสัยทัศน์การปฏิรูประบบการสื่อสาร

“สื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศของไทย
ต้องมีมาตรฐาน คุณภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สาธารณะ
บนพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพ

ควบคู่กับจรรยาบรรณและความรับผิดชอบ
โดยเป็นที่เชื่อถือทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ
รวมถึงประชาชนมีสิทธิในการรับรู้ เข้าถึง เท่าทันสื่อ
และมีส่วนในการสื่อสารที่สร้างสรรค์”

พันธกิจ ๑๑ ประการ

๑. สื่อมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๒. ยกระดับมาตรฐานของสื่อให้มีคุณภาพ ทั้งด้านเนื้อหา วิชาการ บุคลากร และเทคโนโลยี
๓. สื่อได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ สวัสดิภาพ และสวัสดิการในการปฏิบัติหน้าที่

พันธกิจ ๑๑ ประการ

๔. มุ่งเน้นความหลากหลายในสื่อทั้งเนื้อหา ช่องทาง สื่อสารและความเป็นเจ้าของ
๕. ส่งเสริมให้มีสื่อทางเลือก สื่อชุมชน และเพิ่มพื้นที่สาธารณะบนสื่อมวลชน
๖. ส่งเสริมสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และบทบาทการเป็นโรงเรียนของสังคม

พันธกิจ ๑๑ ประการ

๓. ส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานในวิชาชีพ**สื่อให้มีเสรีภาพควบคู่จริยธรรมและความรับผิดชอบ** ในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและนำเสนออย่างถูกต้อง ครบถ้วน รอบด้าน สร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน รวมถึง ยอมรับการตรวจสอบกันเองและการตรวจสอบจากสาธารณะ
๔. มุ่งเน้นความเป็น**อิสระของสื่อจากการถูกครอบงำและแทรกแซงจากอำนาจรัฐและทุน**

พันธกิจ ๑๑ ประการ

๘. ส่งเสริมให้ประชาชนผู้ใช้และบริโภคสื่อให้มีความตระหนักรู้ถึงสิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบ
๑๐. ส่งเสริมการรับรู้ เข้าถึง และ การรู้เท่าทันสื่อของประชาชน

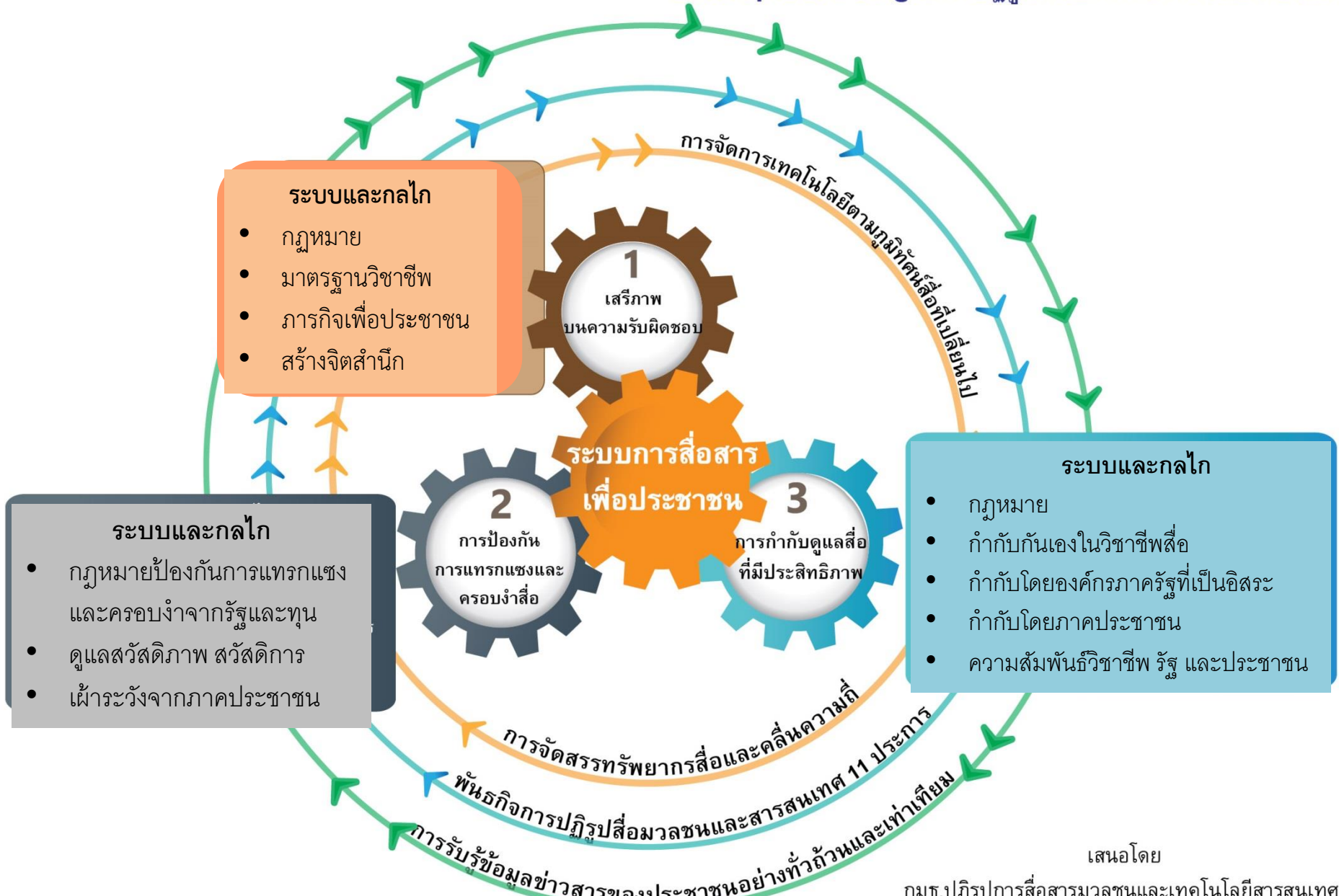
พันธกิจ ๑๑ ประการ

๑๑. เร่งพัฒนามาตรการและกลไกการกำกับดูแลสื่อให้มี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งการกำกับดูแลตนเอง
ด้านจริยธรรม การกำกับดูแลโดยภาคประชาชน
และการกำกับดูแล โดยหน่วยงานที่มีอำนาจทาง
กฎหมาย

ขอบเขตของการปฏิรูป

- จำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะสื่อวิชาชีพ (Professional) ทั้งสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อกระจายเสียงและโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ ไม่รวมถึง สื่อนอกวิชาชีพ (Non-Professional) เช่น บุคคลทั่วไปที่เข้าไปสื่อสารออนไลน์
- ปฏิรูปสื่อทั้งระบบ ทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัด
- ปฏิรูปเนื้อหาสื่อทั้งระบบ ทั้งข่าว สารคดี ภาพยนตร์ ละคร เพลง โฆษณา

Conceptual Design: การปฏิรูประบบการสื่อสารเพื่อประชาชน

เสนอโดย

กมธ.ปฏิรูปการสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ

Conceptual Design: การปฏิรูประบบการสื่อสารเพื่อประชาชน

ระบบและกลไก

- กฎหมาย
- มาตรฐานวิชาชีพ
- ภารกิจเพื่อประชาชน
- สร้างจิตสำนึก

Conceptual Design: การปฏิรูประบบการสื่อสารเพื่อประชาชน

2

การป้องกัน
การแทรกแซงและ
ครอบงำสื่อ

ระบบและกลไก

- กฎหมายป้องกันแทรกแซงและครอบงำจากรัฐและทุน
- ดูแลสวัสดิภาพ สวัสดิการ
- ใ้เฝ้าระวังจากภาคประชาชน

Conceptual Design: การปฏิรูประบบการสื่อสารเพื่อประชาชน

ระบบและกลไก

- กฎหมาย
- กำกับตนเองในวิชาชีพสื่อ
- กำกับโดยองค์กรภาครัฐที่เป็นอิสระ
- กำกับโดยภาคประชาชน
- ความสัมพันธ์วิชาชีพ รัฐ และประชาชน

3
การกำกับดูแลสื่อ
ที่มีประสิทธิภาพ

Conceptual Design : สิทธิเสรีภาพบนความรับผิดชอบ

พันธกิจ 2: ยกกระดับมาตรฐานของสื่อให้มีคุณภาพ

พันธกิจ 4: ความหลากหลายในสื่อ

พันธกิจ 6: สื่อปลอดภัย สร้างสรรค์ เป็นโรงเรียนของสังคม

พันธกิจ 7 : ส่งเสริมเสรีภาพควบคู่จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสื่อ

พันธกิจ 9: ส่งเสริมเสรีภาพและความรับผิดชอบต่อผู้ใช้สื่อ

เสนอโดย

กมธ.ปฏิรูปการสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ

Conceptual Design : : การป้องกันการแทรกแซงสื่อ

เสนอโดย

กมธ.ปฏิรูปการสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ

พันธกิจ 3 คุ้มครองสวัสดิภาพ สวัสดิการสื่อ

พันธกิจ 8 สื่ออิสระจากการถูกครอบงำและแทรกแซง

จากอำนาจรัฐและทุน

Conceptual Design : : การกำกับดูแลสื่อ

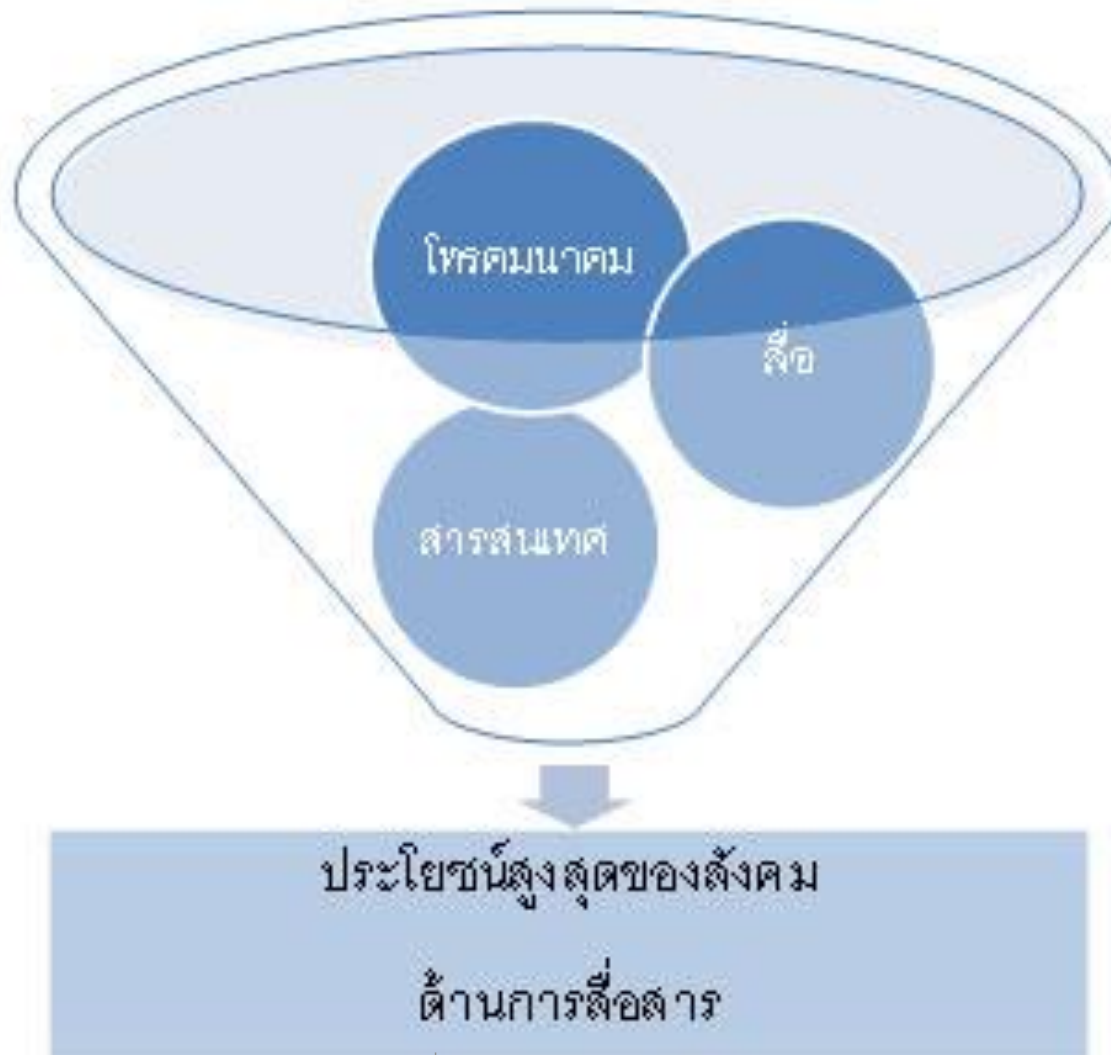

เสนอโดย

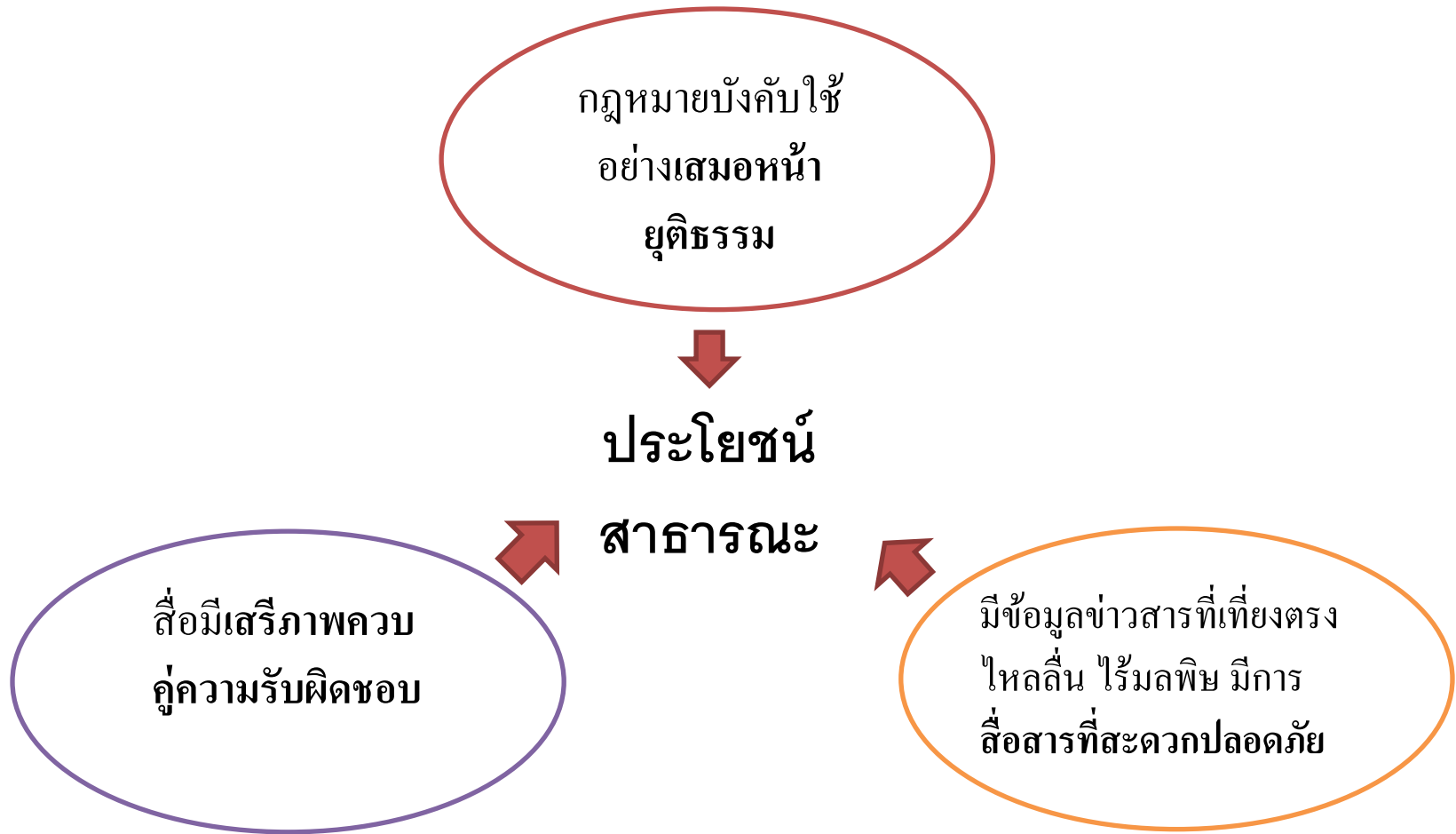
กมธ.ปฏิรูปการสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- พันธกิจ 1: ส่งเสริมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- พันธกิจ 4: ความหลากหลายในสื่อ
- พันธกิจ 5: ส่งเสริมสื่อทางเลือก สื่อชุมชน เพิ่มพื้นที่สาธารณะบนสื่อ
- พันธกิจ 10: ส่งเสริมการรับรู้ เข้าถึงและรู้เท่าทันสื่อ
- พันธกิจ 11: พัฒนากลไกกำกับดูแลสื่อให้มีประสิทธิภาพ

การกำกับดูแลกิจการในยุคหลอมรวมสื่อ

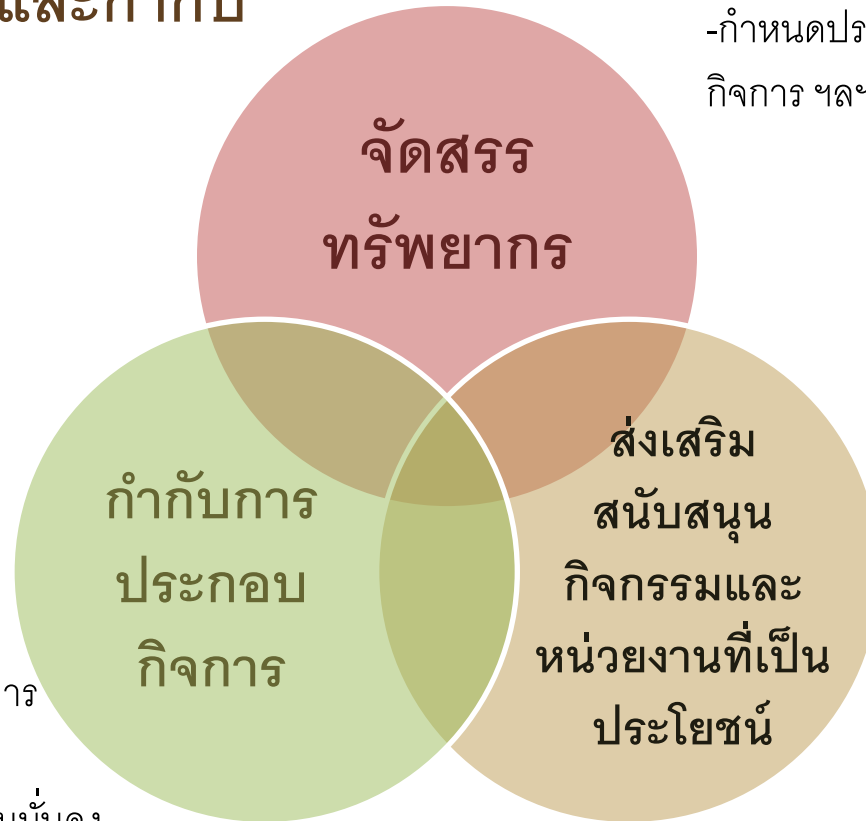
เป้าหมายปฏิรูปการกำกับกิจการกระจายเสียง โทรทัศน์ โทรคมนาคม และ สารสนเทศ

หน้าที่และเขตอำนาจของ องค์กรภาครัฐในการ จัดสรรทรัพยากรและกำกับ ดูแลกิจการฯ

บริหารจัดการ

- จัดสรรคลื่น เลขหมายโทรคมนาคม
- ออกใบอนุญาต กระจายการถือครอง
- กำหนดประเภท ลักษณะ การประกอบกิจการ ฯลฯ

บังคับใช้ตามกฎหมาย

- บังคับมาตรฐาน เทคโนโลยีและบริการ
- บังคับระดับคุณภาพบริการ
- การแข่งขันเสรีเป็นธรรม
- ศีลธรรม ความสงบ ความมั่นคง
- ปรับ ระงับการดำเนินการ เพิกถอนอนุญาต โทษ อาญา ฯลฯ

จูงใจ

- ให้เงินสนับสนุน
- ใช้มาตรการจูงใจ
- กำหนดเงื่อนไขที่เป็นคุณ
- ให้ประโยชน์เชิงสังคม ฯลฯ

หนังสือ

หนังสือทศวรรษ

แห่งการปฏิรูปสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ขั้นตอนการปฏิบัติการ ตามกรอบวิสัยทัศน์การปฏิรูปสื่อฯ

- ร่าง/ปรับแก้กฎหมาย
- ทำความเข้าใจกับองค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการสื่อ
- สร้างความตระหนักรู้แก่สังคมถึงการมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลสื่อ

- ตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนและสร้างกลไกการกำกับดูแลสื่อโดยประชาชน
- ปรับปรุงเชิงโครงสร้างองค์กรภาครัฐที่เป็นอิสระที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลสื่อ
- จัดทำจริยธรรมวิชาชีพสื่อที่เป็นมาตรฐาน
- พัฒนาศักยภาพสื่อและให้ความรู้ประชาชนให้รู้เท่าทันสื่อ
- ตั้งกองทุนสวัสดิภาพ สวัสดิการสื่อ
- มีระบบสารสนเทศเรื่องร้องเรียนสื่อและข้อมูลวิชาการ

- การกำกับตนเองโดยสภาวิชาชีพสื่อมวลชนและองค์กรวิชาชีพทั่วประเทศ มีประสิทธิภาพ
- เกิดกลไกส่งเสริมให้สื่อเป็นโรงเรียนของสังคม และอุดหนุนการผลิตเนื้อหาสื่อที่มีประโยชน์ต่อสาธารณะ
- สถาบันการศึกษาทุกระดับมุ่งปลูกฝังจิตวิญญาณวารสารศาสตร์ด้วยการให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนจริยธรรมสื่อ
- เกิดระบบการเรียนการสอนรู้เท่าทันสื่อแก่ประชาชนทั้งในสถาบันการศึกษาและสถาบันสื่อ

- ให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามขั้นตอนการปฏิรูปสื่อฯ อย่างเป็นอิสระ
- ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้าง และระบบสื่อให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

เฟส 1
(1 ปี)

เฟส 2
(3 ปี)

เฟส 3
(5 ปี)

เฟส 4
(1 ปี)

- ร่าง/ปรับแก้กฎหมาย
- ทำความเข้าใจกับองค์กร/
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ
ผู้ประกอบการสื่อ
- สร้างความตระหนักรู้แก่สังคม
ถึงการมีส่วนร่วมในการกำกับ
ดูแลสื่อ

กฎหมายที่แก้/เพิ่ม อาทิ
-โฆษณาประชาสัมพันธ์
ภาครัฐฯ
-ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ
-สภาวิชาชีพสื่อฯ
-ผูกขาด ครอบงำ
-องค์กรจัดสรรคลื่น
ความถี่ฯ

เฟส 1
(1 ปี)

- ตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนและสร้างกลไกการกำกับดูแลสื่อโดยประชาชน
- ปรับปรุงเชิงโครงสร้างองค์กรภาครัฐที่เป็นอิสระที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลสื่อ
- จัดทำจริยธรรมวิชาชีพสื่อที่เป็นมาตรฐาน
- พัฒนาศักยภาพสื่อและให้ความรู้ประชาชนให้รู้เท่าทันสื่อ
- ตั้งกองทุนสวัสดิภาพ สวัสดิการสื่อ
- มีระบบสารสนเทศเรื่องร้องเรียนสื่อและข้อมูลวิชาการ

เฟส 2
(3 ปี)

- การกำกับกันเองโดยสภาวิชาชีพ
สื่อมวลชนและองค์กรวิชาชีพทั่วประเทศ
มีประสิทธิภาพ
- เกิดกลไกส่งเสริมให้สื่อเป็นโรงเรียนของ
สังคม และอุดหนุนการผลิตเนื้อหาสื่อที่มี
ประโยชน์ต่อสาธารณะ
- สถาบันการศึกษาทุกระดับมุ่งปลูกฝังจิต
วิญญาณวารสารศาสตร์ด้วยการให้
ความสำคัญกับการเรียนการสอน
จริยธรรมสื่อ
- เกิดระบบการเรียนการสอนรู้เท่าทันสื่อแก่
ประชาชนทั้งในสถาบันการศึกษาและ
สถาบันสื่อ

เฟส 3
(5 ปี)

- ให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามขั้นตอนการปฏิรูปสื่อฯ อย่างเป็นอิสระ
- ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้าง และระบบสื่อให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

เฟส 4
(1 ปี)